

DOKUMENTY

Pápežská rada pre rodinu

FAMILIA ET VITA

N. 2-3/2012

Najnovšie dvojčíslo časopisu *Familia et vita* je venované Siedmemu svetovému stretnutiu rodín (Miláno, 30. mája – 3. júna 2012). Ide o zborník zachytávajúci celé podujatie, rozdelený do dvoch častí. Prvá časť obsahuje príhovory Benedikta XVI., kardinála Antonelliho, vtedajšieho predsedu Pápežskej rady pre rodinu (PRpR), i milánskeho arcibiskupa kardinála Angela Scolu. V úvode zborníka je tiež predstavený nový predseda PRpR, Mons. Vincenzo Paglia, ktorého 26. júna 2012 vymenoval Benedikt XVI., aby viedol tento úrad po kard. Enniovi Antonellim, ktorý dovŕšil dôchodkový vek.

Mons. Paglia v úvode zborníka zdôrazňuje, že posolstvá z Milána – do ktorého zavítali tisícky rodín zo 153 národov z celého sveta, aby uvažovali nad témou *Rodina: práca a sviatok* – je potrebné ďalej prehĺbovať a premeniť do konkrétnych a dlhodobých diel, lebo je to vzácné bohatstvo, z ktorého je potrebné čerpať. Podujatie bolo venované rodine, ktorá predstavuje základnú bunku a je zdrojom spoločnosti, subjektom evanjelizácie a školou viery a skúseností.

Ako ďalej zdôrazňuje predseda PRpR, kresťanská rodina prehovorila v Miláne k svetu, pričom predložila svoje evanjelium, ktoré má byť prameňom životnej spoločnosti. Zatiaľ čo pokračujú útoky a pretrvávajú nebezpečné predsudky voči rodine, sme pozvaní uvažovať nad evanjeliom rodiny a odovzdávať ho s obnoveným zápalom a radosným nadšením.

Povolanie rodiny je vpísané do hĺbky ľudského srdca, a preto je krásne „vytvárať rodinu“. Je to nádherné, keď rodina dáva život a jasnejšiu budúcnosť pre svet, ktorý je čím ďalej tým viac poznačený osamelosťou: „Je to mimoriadne dobrodružstvo, ktoré Pán neustále zveruje veriacim a ľuďom dobrej vôle. Veriacim je zverená úloha predstaviť obraz rodiny, ktorá verí, miluje, raduje sa, trpí, žije v nádeji a veľkodušnosti, v solidarite a jednote. To je rodina, ktorú nám dáva Pán, ktorú milujeme a o ktorej svedčíme.“ – zdôrazňuje predseda PRpR. Budúcnosť našej spoločnosti závisí od toho, ako dokážeme budovať naše rodiny. Evanjelium nám cez svätú Nazaretskú rodinu ukazuje vzor rodiny, ktorý máme všetci kontemplovať a prijať.

Ako pripomína P. Grieco, milánske rodiny otvorili dvere svojich príbytkov pre rodiny z celého sveta, aby spolu prežili významnú skúsenosť domácej cirkvi, ktorá prijíma, počúva, zdieľa, raduje sa, je solidárna, a hľadá do budúcnosti. Takáto cirkev je nepochybne cirkvou zajtrajška. Cirkev bez múrov a bez oplotenia, ktorá žije v jednoduchosti a v darovaní sa, prežívajúc tak skúsenosť Nazaretskej rodiny.

Milánske kongresové centrum sa zmenilo na laboratórium myšlienok a projektov. Podľa P. Grieciu, prednášky publikované v tomto zborníku nemajú byť len dokumentáciou, ale majú predovšetkým odovzdať sériu posolstiev na tému, ktorá sa dotýka života mnohých manželov, poznačeného každodennou prácou a potrebou spoločne prežívať sviatočný deň a odpočinok, a to na prvom mieste v rodine a potom spolu s cirkevným i občianskym spoločenstvom v danej lokalite. Trojitá téma (*rodina, práca a sviatok*) nebola predstavená len vo svojej kresťanskej a evanjeliovkej kráse, ale aj v dráme našej doby, plnej nepokoja a násillia. Poukázalo sa na nezamestnanosť, ktorá dolieha aj na rodinu; na vytváranie takej rodinnej politiky, ktorá je zameraná predovšetkým na mladých ľudí hľadiacich do budúcnosti na to, že namiesto prežívania sviatočného dňa pri stole nebeského chleba – pokrmu pre dušu rodiny, sa rodina stráca v labyrintoch, ktoré zanechávajú vyprahnuté srdce a vnútornú prázdnotu.

Podľa P. Grieciu má, Cirkev aj dnes čo povedať k rodine, svetu práce, rastúcej nezamestnanosti, zraneným a rozdeleným rodinám. Mnoho podnetov zaznelo v prednáškach, v diskusiách pri okrúhlych stoloch, ale predovšetkým od Benedikta XVI. Počas troch dní strávených v ambroziánskej diecéze sa vo svojich príhovoroch dotkol kultúrnych, spoločenských, politických, cirkevných a pastoračných problémov súčasnej doby, pričom jasne naznačil ich antropologické a etické implikácie pre budúcnosť rodiny. Vrcholom podujatia bolo stretnutie v sobotu večer (2. júna) v Bresso a slávnostná sv. omša (3. júna) na sviatok Najsvätejšej Trojice s Benediktom XVI. Podľa P. Grieciu je zdravá rodina nositeľkou hodnôt a krásy Boha, trojičnej lásky zviditeľnej

v Nazaretskej rodine. Takáto rodina počúva Božie slovo a uskutočňuje ho, modlí sa a schádza každú nedeľu okolo eucharistického stola, aby sa neustále obnovovala.

Druhá časť zborníka obsahuje prednášky relátorov a účastníkov okrúhlych stolov na teologickom a pastoračnom kongrese, zameraných na 25 hlavných tém, napr. *Rodina a práca v súčasnosti v perspektíve viery* (kardínal Tettamanzi); *Rodina ako prameň spoločnosti* (Pierpaolo Donati); *Rodina a sviatok v rôznych*

krajinách sveta (Don Giancarlo Quadri); *Rodiny filipínskych migrantov ako noví evanjelizátori* (biskup Gilbert A. Garcera); *Zosúladenie rodiny, práce a sviatku – niektoré osvedčené „good praxis“* (prof. Dr. Nuria Chinchilla); *Katolícka škola a rodina* (Sergio Ciatelli); *Rozluky, rozvody a nové zväzky* (Emanuele Scotti); *Rodina a slávenie sviatkov v rôznych kultúrach* (Barthélemy Adoukonou) a iné. V závere zborníka sú uvedené krátke životopisy všetkých prednášateľov. -sg-

Pápežská rada pre pastoračiu v zdravotníctve

Dolentium hominum

N. 79 roč. XXVII. N. 2/ 2012

Aktuálne číslo revue Pápežskej rady pre pastoračiu v zdravotníctve obsahuje príspevky zo seminára konaného na záver osláv 25. výročia založenia tejto pápežskej rady, pod názvom Katolícke zdravotnícke združenia a kultúra života. Po úvodnom slávnostnom príhovore predsedu PR Mons. Z. Zimowského sa v publikácii možno dozvedieť viac o potrebe a dôvodoch združovania veriacich s cieľom podporiť kultúru života, o charakteristikách katolíckych združení, o ich svetlých stránkach (angažovanie sa z vnútorného presvedčenia, možnosť hlbšieho uplatnenia svojej viery aj pre odborníkov, pomoc pri duchovnom, nielen telesnom uzdravovaní), ale aj tých tienistých (zlá

koordinovanosť, nebezpečenstvo sektárstva, zneužívanie zo strany moci, kríza vitality), a tiež o tom, čo očakávajú zo strany Cirkvi (duchovnú podporu a blízkosť, ochotu viesť dialóg medzi vedou a vierou). P. J. Dačok SJ z Pápežskej Gregorovej univerzity zasa upozorňuje na potrebu zjednotenia síl katolíckych združení v boji proti kultúre smrti, ktorá je masovo podporovaná a šírená rôznymi záujmovými skupinami. V podnetnom argumentačnom článku si Mgr. Pascal Ide z Kongregácie pre katolícku výchovu kladie otázku, aké by malo byť dnešné katolícke zdravotníctvo, keďže je všeobecne známe, že zdravotníctvo, ktoré je dnes väčšinou štátne, je samo choré. -ms-

ZAHRANIČNÉ BISKUPSKÉ KONFERENCIE

COMECE a OCIPE

Europe Infos

N. 159/2012, Brusel, Belgicko

Aktuálne číslo periodika, ktoré informuje o diani v rámci priestoru EÚ, prináša okrem iného aj tieto zaujímavé témy.

Jeden z príspevkov sa venuje problematike výhrady vo svedomí. Čo sa môže stať, ak zamestnanec uplatní svoje právo a odmietne vykonať niektoré služby? Na dvoch konkrétnych príkladoch plasticky vykresľuje situáciu, ktorá môže vzniknúť. Nejde pritom o fiktívne prípady. V tom prvom sa psychoterapeut odmietol venovať homosexuálnym párom a v tom druhom odmietol zamestnanec mesta sobášiť páry rovnakého pohlavia. Verdikt Európskeho súdu pre ľudské práva neznel ani v prospech jedného z nich. Ako dôvod sa

v rozhodnutí uvádza, že zamestnávateľovi šlo v oboch prípadoch o poskytovanie služieb, bez nejakej diskriminácie. Ako však možno jednoznačne rozhodovať v prípade, ak sa v praxi stretáva záujem dvoch rozličných práv? Zvláštne pritom je, že súd v oboch prípadoch akceptoval, že pri odmietnutí poskytnutia spomínaných služieb šlo o formu prejavu náboženského vyznania a nekompromisné konanie ich zamestnávateľov malo pre oboch vážne a ďalekosiahle dôsledky.

Pred 25. rokmi vznikol projekt AEFJN – budovanie sietí Afrika-Európa pre vieru a spravodlivosť. Ide o iniciatívu misijných skupín, ktorých snahou je presadenie spravodlivej medzinárodnej politiky

pre Afriku. Upozorňujú na skutočné dôvody biedy na tomto kontinente, snažia sa budovať mosty spravodlivosti a solidárnosti, vyzývajú verejnosť, aby sa podieľala na rozličných aktivitách, a aby svojim postojom ovplyvňovala politické rozhodnutia, ktoré prinesú na tento kontinent spravodlivosť a budú stavať mosty. Viac informácií o budovaní, víziách a aktivitách AEFJN sa možno dočítať v spomínanom príspevku.

V kontexte EÚ sa presadzuje čoraz viac tvrdenie, že sa nerodia ženy či muži, ale „ono“. Takto sa tiež predstavuje novodobá politika gender, ktorá sa snaží presadiť v zákonoch EÚ. Prítom však ani Lisabonská zmluva, ani základná charta práv EÚ takýto pojem nepozná. Tieto dokumenty uvádzajú pojmy ako pohlavie či rovnaké postavenie mužov a žien, diskriminácia na základe pohlavia či nediskriminácia na základe pohlavia. Spomínaný anglický výraz nie je ani jednotne pre-

kladaný do úradných jazykov EÚ a hoci Svetová zdravotnícka organizácia uvádza jeho definíciu, samotný pojem ostáva sporný. Aj pápež Benedikt XVI. pri svojom vianočnom príhovore v decembri 2012 odsúdil antropologickú revolúciu, ktorá vznikla z teórie popierajúcej ontologickú rozdielnosť mužov a žien. Na poslednom stretnutí v Bruseli začali 28. februára 2013 odborníci skupiny Výskum a bioetika pri COMECE vypracúvať štúdiu k tejto téme. Zaoberali sa analýzou z teologicko-antropologickej a historicko-sociologickej perspektívy. Na ďalšom stretnutí skupiny budú odborníci tému rozoberať z pohľadu medicínsko-psychologického a právneho. Na záver roka možno očakávať stanovisko k výzvam, ktoré vychádzajú z tejto problematiky a to z kresťansko-antropologického pohľadu a v súvislosti so sociálnou a morálnou náukou Cirkvi.

-P-h

Generálny sekretariát Konferencie biskupov Francúzska

O čo dnes ide v oblasti spravodlivosti a pokoja

Documents Episcopat N. 1/2013

Pani Flaminia Giovanelli, podsekretárka Pápežskej rady *iustitia et pax*, v tomto čísle francúzskeho periodika poukazuje na základný rozpor, ktorý existuje v dnešnom globalizovanom svete: na jednej strane je tu sklon vytvárať jedinú ľudskú rodinu, na druhej zasa zdôrazňovať rôzne rozdiely pre strach z prílišnej rovnorodosti. Na odstránenie tohto rozporu je potrebné pracovať na skutočnej jednote, pričom treba vychádzať zo vzťahu medzi človekom a Bohom. Nad týmito problémami sa autorka zamýšľa vo svetle pastorálnej konštitúcie *Gaudium et spes* Druhého vatikánskeho koncilu, pričom sa sústreďuje na tri hlavné okruhy: oblasť antropológie (strach zo straty slobody, sociálne otázky, kríza

rodiny, jednota medzi etikou života a sociálnou etikou, výchova), oblasť spravodlivosti (globalizácia ako zdroj nerovností, chudoba – stále otvorená rana, ekonomická a finančná kríza, transcendentné korene spravodlivosti, vzťah medzi ľudskými právami a spravodlivosťou s ohľadom na spoločné dobro, systém pravidiel vládnutia), oblasť pokoja (jav migrácií, ekologická kríza, náboženská sloboda). V závere zhrňa cesty, ktoré v duchu tradície a praxe Cirkvi vedú k jednote: pestovanie bratských a nezištných vzťahov, aplikovanie princípu participácie, angažovanie sa za jednotu ľudskej rodiny, napredovanie v medzináboženskom dialógu a znovobjavenie cesty viery.

-mš-

Nemecká biskupská konferencia

Cena knihy pre deti a mládež 2013

Arbeitshilfen N. 262/2013

Predkladaná publikácia Nemeckej biskupskej konferencie informuje čitateľov o cene Katolíckej knihy pre deti a mládež 2013. Porota prítom vyberala z 233 titulov zo 70 vydavateľstiev, ktoré sa prihlásili do súťaže. Čitateľom sa predstaví nielen výherná kniha „Čo zostalo z leta“ od

Tamary Bachovej, ale aj ďalších 14 titulov odporúčaných pre malých a mladých čitateľov. Nechýba ani krátka história udeľovania ceny, štatúty súťaže či mená doterajších výhercov a tiež členov poroty.

-P-h-

ZAHRANIČNÉ PERIODIKÁ

ANCORA

Marec 2013

V úvode marcového čísla sa rehoľná sestra Giovanna Bettiolová zamýšľa nad významom ticha, ktoré umožňuje počúvať, prijímať a oživovať. Takéto načúvanie je liturgiou, ktorú konáme v stánku nášho tela, aby sme slávili stretnutie s Bohom. Je to každodenný nástroj, pomocou ktorého čoraz viac spoznávame Pána. V článku tiež uvádza myšlienky a rozjímania na tému ticha od Mons. Luigiho Novareseho, ktorý bude 11. mája 2013 v Bazilike sv. Pavla za hradbami v Ríme vyhlásený za blahoslaveného. Tejto významnej udalosti je tiež venovaných viacero článkov, keďže Mons. Novarese (1914 – 1984) bol zakladateľom tohto časopisu, venoval sa apoštolátu trpiacich a založil hnutie *Nábožná únia tichých pracovníkov kríža (Pia Unione dei Silenziosi Operai della Croce)*. V časopise možno nájsť plán pastoračných a formačných aktivít tohto hnutia v talianskych diecézach, ako aj v Dome Mons. Luigiho Novareseho v Ariano Irpino.

Ďalší článok informuje o okrúhlym stole na tému apoštolátska charizma Mons. Novareseho, ktorý študoval na *Capranicu* a r. 1938 bol vysvätený za kňaza. Don Armando Aufiero ho označil za „milosrdného Samaritána 20. stor., ktorý nezakrýval kríž.“

Čitateľ si môže prečítať aj článok *Malý pramienok nádeje* – svedectvo 12-ročného chlapca Daniela, ktorý už niekoľko rokov trpí tzv. syndrómom di Beččet, či článok o tom, čím sa má vyznačovať animátor a vedúci skupiny.

Časopis tiež prináša reportáž z *21. svetového dňa chorých*, ktorý sa tohto roku slávil v mariánskom pútnickom meste Altötting v Nemecku, 11. februára na spomienku Panny Márie Lurskej. Súčasťou programu bol aj medzinárodný kongres na Katolíckej univerzite v Eichstätt na tému *Robiť dobre tým, čo trpí*. Predseda Pápežskej rady pre pastoraáciu v zdravotníctve Mons. Zygmunt Zimowski pri tejto príležitosti udelil hnutiu *Tichí pracovníci kríža* medailu Milosrdného Samaritána ako ocenenie za ich horlivý apoštolát medzi chorými a trpiacimi. Mons. Zimowski tiež venoval mariánskej svätyni relikvie bl. Jána Pavla II. a oznámil, že o tri roky sa tento deň bude sláviť osobitným spôsobom v Nazarete. Na záver slávnostnej sv. omše oznámil mníchovský kardinál Mons. Marx Reinhard prekvapujúcu správu, že pápež Benedikt XVI. sa vzdal svoj úradu.

-sg-

Herder Korrespondenz

Mesačník o spoločnosti a náboženstve, N. 4/2013

Nemecký mesačník venuje jeden z článkov tematike žien v Cirkvi. Vychádza pritom z jarného plenárneho zasadania Nemeckej biskupskej konferencie, ktorá sa zaoberala i spolupôsobením žien a mužov v službe a živote Cirkvi. Pritom sa dohodli konkrétne opatrenia na zvýšenie podielu žien v Cirkvi na vedúcich pozíciách. Autor príspevku v jeho úvode pripomína, že Nemecká biskupská konferencia ešte v roku 1981 vydala vyhlásenie „K otázkam postavenia ženy v Cirkvi a v spoločnosti“. Na jarnom zasadnutí zdôraznil biskup pre pastoraáciu žien, Mons. Bode, pozitívny vývoj za posledné roky, lebo ženy sa uplatňujú v mnohých oblastiach v Cirkvi: ako

profesorky teológie, vedúce úradu pre pastoraáciu, riaditeľky charít a finančné riaditeľky, zodpovedné za duchovné vedenie v katolíckych združeniach či predsedníčky farských rád. Zároveň bola na zasadnutí predstavená štúdia o aktuálnom zastúpení žien na vedúcich pozíciách na biskupských úradoch. Napriek tomu, že tento podiel stúpol v niektorých prípadoch až na 19%, tak biskupi ako aj autorka štúdie sa vyjadrili, že v tejto oblasti treba urobiť oveľa viac. Na jarnom zasadnutí vystúpili k tejto téme aj kardinál Kasper a Margareta Gruberová, profesorka novozačonnej exegézy.

-Ph-

Ak máte záujem o celé znenie textov obráťte sa na Mgr. Ľubicu Hricovú, adresa: hricova@kbs.sk

Informačný list zhotovili: ThLic. Anton Ziolkovský, PhD., preklady: Mgr. Ing. Mária Spišiaková, PhD., Mgr. Ľubica Hricová, Mgr. Stanislav Gábor, grafika: Jolana Šinajová